

“Славіка в етнографічних працях О. Кольберга”), надіславши необхідні архівні матеріали.

Протягом 1971—72 рр. Польське Народознавче Товариство (“Redakcja Dziel Wszystkich”) надіслало на адресу відділу слов’янської фольклористики 54 томи Повного видання праць О. Кольберга, які відділ передав до бібліотеки Інституту. В наступні роки польськими колегами були надіслані нові томи, що виходили друком, серед яких особливо цінні для нас книги українського фольклору в записах О. Кольберга “Русь Карпатська” і “Русь Червона”. Отже, дякуючи гладному співробітництву, бібліотека Інституту володіє неоціненим скарбом — повним виданням праць О. Кольберга.

Діяльність Інституту в цілому цікавила Товариство, і напередодні VII Міжнародного з’їзду славістів, який мав відбутися в Польщі, головний редактор журналу “Lud” Ю. Буршта замовив ученому секретареві В. Зіничу статтю про діяльність Інституту, а під час самого з’їзду організував зустріч польських фольклористів і етнографів з українськими колегами, на якій обговорювались питання наукового співробітництва, взаємоучасті у народознавчих виданнях.

Міцний фундамент народознавчих зв’язків Інституту з Товариством, закладений в 60—70 рр., відкрив шлях подальшого їх розвитку і урізноманітнення, в центрі уваги яких поставлено проблему вивчення матеріальної і духовної культури етнічних меншин — польської в Україні і української в Польщі.

Київ

Леся Вахніна

ЮВІЛЕЙ ПОЛЬСЬКОГО НАРОДОЗНАВЧОГО ТОВАРИСТВА

Ювілей Польського Народознавчого Товариства, якому восени 1995 року виповнилося 100 років, став важливою подією як для всієї Польщі, так і інших держав. В рамках ювілейних урочистостей була проведена Міжнародна наукова конференція на тему “Минуле і сьогодення польської етнології” (Вроцлав, 9—11 вересня 1995 р.) та 71-й загальний з’їзд ПНР.

На святкування ювілею та Міжнародну конференцію була запрошена делегація з України на чолі з директором Інституту народознавства НАНУ проф., докт. іст. н. С. Павлюком (Львів), ІМФЕ ім. М. Рильського НАНУ представляли канд. ф. н. Л. Вахніна, канд. іст. н. Т. Косміна (Київ).

Відзначення Урочистостей з нагоди ювілею ПНТ стало “святом, — як підкреслив, виступаючи з привітанням, почесний член ПНТ, голова Міжнародної комісії з фольклору при Міжнародному Комітеті славістів проф. В. Гусєв (Росія), — не тільки для поляків, але й для всієї європейської етнології”. Це підкреслили і президент міжнародного фольклористичного товариства проф. Конрад Кестлін (Німеччина), і президент Американського етнологічного товариства проф. Джеймс Кікок, і проф. д. ф. н. Р. Кирчів (Україна), який виступав з вітальним словом Наукового Товариства ім. Т. Г. Шевченка, та цілий ряд інших визначних гостей як з Польщі, так і інших країн — Нідерландів, Угорщини, Чехії, Югославії, Литви, Ізраїлю. На ювілії були присутні також представники багатьох етнографічних музеїв Польщі, Угорщини, Югославії.

На ювілейні торжества зібралися найвизначніші польські фольклористи, етнологи, історики та культурологи, серед яких зав. кафедрою

фольклористики Університету в Ополе, проф. докт. габ. Д. Сімонідес, проф. докт. габ. Збігнєв Ясєвич, голова комітету з Етнології ПАН; проф. докт. габ. Герард Лабуда, який очолює Наукову Раду по виданню спадщини Оскара Кольберга; проф. докт. габ. Богуслав Ліннет, завдяки зусиллям якого продовжує видаватися спадщина О. Кольберга; проф. докт. габ. Б. Копчинська-Яворська; головний редактор ж. "Література Людова", проф., доктор габ. Ч. Гернас та ін.

Робота конференції стала одночасно ніби підведенням підсумків наукової діяльності в галузі етнології та фольклористики за 100 років існування ПНТ, оцінкою його діяльності та ролі в історії польської та європейської науки, визначенням його місця серед інших товариств, об'єднань, асоціацій як регіонального, так і міжнародного рівня. Ці питання широко обговорювалися, як на пленарному, так і на чотирьох секційних засіданнях та круглому столі.

На Пленарному засіданні було звернуто увагу на українсько-польські зв'язки в галузі етнології, їх історію та перспективи розвитку. З інтересом було заслушано доповіді проф. С. Павлюка на тему "Українська етнографія в Галичині наприкінці XIX — поч. ХХ ст." та проф. Р. Кирчіва "Зв'язки українських науковців з Польським Народознавчим Товариством".

Основні напрямки в сучасній американській етнології висвітлив голова американського етнологічного товариства проф. Джеймс Кікок (США); порівняльний аналіз сучасної діяльності народознавчих товариств в Європі здійснив др. Ван Вермулен (Нідерланди), проф. В. Є. Гусєв (Росія) зосередив свою увагу на проблемах етнології та фольклору в польській та російській науці. Історії та перспективам розвитку ПНТ була присвячена фундаментальна спільна доповідь проф. З. Ясєвича та проф., зав. кафедрою етнології Варшавського університету З. Соколович. На чотирьох секційних засіданнях обговорювались такі важливі теми, як "Історія етнологічних наук", "Народна культура як об'єкт етнологічних досліджень", "Етнічна самоідентифікація та етнічні зв'язки в етнологічних та антропологічних дослідженнях". Тему "Етнологія в сучасній Європі" обговорено на круглому столі у діалозі проф. З. Соколович (Польща) і проф. К. Кестліна (Німеччина) та загальній дискусії.

Ювілейні заходи та урочистості не були б можливі без підтримки передусім самої держави, фонду імені Стефана Баторія, ряду комерційних банків, які надали можливість організаторам не тільки видати художні буклети та книжки, але й безкоштовно прийняти гостей з інших країн, за що вони широ відчині гостинним господарям в особі голови ПНТ Зигмунта Клодницького (до речі, він родом з Тернопільщини, володіє українською мовою і систематично передплачує журнал "Народна творчість та етнографія").

Ювілейне свято стало для науковців з різних країн реальною допомогою в координації наукової діяльності та в розвитку спільних досліджень, з яких починалася історія Народознавчого Товариства у Львові.

Київ

НЕЗРУШИМА СТІНА

Вечірній Київ затихає,
Софія Київська мовчить,
Лишче Оранта покликав
Із глибини віків гінців.

Ти, купино неопалима,
Народ тобою завжди жив,
Моя стіна ти незрушима,
Мое ти диво серед див...

Ірина СЕНИК